ÇOK ACELE ve SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-211- /3702 .09.2006
Konu : Soru Önergeleri

EKİM 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.09.2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-24495 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt ASLANOĞLU'na ait 6/2467 esas nolu sözlü soru önergesi ile İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ'ye ait 7/16743, 7/16746, Balıkesir Milletvekili Turhan ÇÖMEZ'e ait 7/16744, Erzurum Milletvekili İbrahim ÖZDOĞAN'a ait 7/16745, 7/16750, Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/16747, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/16749, Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'a ait 7/16751, 7/16765, Mersin Milletvekili Vahit ÇEKMEZ'e ait 7/16753, Bilecik Milletvekili Yaşar TÜZÜN'e ait 7/16754, Denizli Milletvekili Mehmet U.NEŞŞAR'a ait 7/16755, Mersin Milletvekili Mustafa ÖZYÜREK'e ait 7/16756, Edirne Milletvekili Rasim ÇAKIR'a ait 7/16757, Edirne Milletvekili Nejat GENCAN'a ait 7/16758, Ankara Milletvekili Mehmet TOMANBAY'a ait 7/16759, Antalya Milletvekili Nail KAMACI'ya ait 7/16760, Antalya Milletvekili Osman ÖZCAN'a ait 7/16761, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/16763, İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'e ait 7/16764, Hatay Milletvekili Mehmet ERASLAN'a ait 7/16766, 7/16767, Mersin Milletvekili Hüseyin ÖZCAN'a ait 7/16768, İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM'e ait 7/16769, 7/16770, 7/16771, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet VEDAT MELİK'e ait 7/16772, İzmir Milletvekili Yılmaz KAYA'ya ait 7/16773 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1-Görüş 6/2467 (1 sayfa)
2-Görüş 7/16743, 7/16744, 7/16745, 7/16746, 7/16747, 7/16749, 7/16750, 7/16751, 7/16753, 7/16754, 7/16755, 7/16756, 7/16757, 7/16758, 7/16759, 7/16760, 7/16761, 7/16763, 7/16764, 7/16765, 7/16766, 7/16767, 7/16768, 7/16769, 7/16770, 7/16771, 7/16772, 7/16773 (43 sayfa)

Eskişehir Yolu 9 km. 06530 Lodumlu/ ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60-69 Fax: (0 312) 285 69 37
e-posta: skeskin@tarim.gov.tr Elektronik Ağ: www.tarim.gov.tr
Ayrıntılı bilgi için irtibat:S.KESKİN Mühendis

7/16750

YAZILI SORU ÖNERGESİ
Önerge Sahibi : İbrahim ÖZDOĞAN
Erzurum Milletvekili
Esas No :7/ 16750

SORU 1) AKP hükümeti, çaya verilen taban fiyatın yeterli olduğunu, hatta bu konuda ciddi ilerleme kaydedildiğini iddia etmektedirler. Yaş çayın toplama çilesi ve üretim maliyetlerine bakıldığında, çaya verilen fiyat hayli düşüktür. Üreticimize ödenecek olan yaş çay parasından; stopaj, Bağ-kur prim payı, Çay Borsası payı, Ziraat Odası payı, gübre kesintisi düşüldüğünde, üreticinin eline geçen net rakam ne üreticiyi geçindirmekte ne de çay üreticiliğinin geleceği hakkında olumlu ipuçları verebilmektedir. AKP hükümetinin bu konuda doyurucu düzenlemeleri var mıdır, çay üreticisinin durumunu iyileştirmek üzere kesin ve kalıcı çözüm içeren eylem planı ne zaman uygulamaya konulacaktır?

CEVAP 1) 2003 yılından itibaren çay üreticilerimize yıllık enflasyonun üzerinde artış yapmak suretiyle yaş çay ürün bedeli verilmiştir. 2003–2006 yılları arasında üreticilerimize verilen yaş çay ürün bedeli ve yıllık tüketici fiyat artışına göre enflasyon oranı aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

Yıl	Yaş Çay Fiyatı (TL/Kg)			Yaş Çay Fiyatının Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı	Enflasyon Oranı(TÜFE)*
	Taban Fiyat	Destekleme Primi	Toplam		
2003	400.000	50.000	450.000	40,6	18,4
2004	460.000	65.000	525.000	16,6	9,3
2005	515.000	70.000	585.000	11,4	7,7
2006	570.000	80.000	650.000	11,1	

*Kaynak: T.C. Merkez Bankası

SORU 2) 2005 yılında Türkiye'ye giren kaçak çay miktarının önceki yıla göre 2 katına çıkarak 30 bin tona ulaştığını söyledi. Kaçak yollardan Türkiye'ye sokulan çayın yılda 90 milyon dolar vergi kaybına neden olduğu hesaplanıyor. Çoğunlukla maliyetin çok daha düşük olduğu Hindistan ve Seylan ülkelerinden getirilen kaçak çaylar, Türkiye'ye daha çok Doğu ve Güney sınırlarından sokuluyor, buradan da dağıtımı yapılıyor. Kaçak çay olgusu hem üreticiye zarar ettirmekte hem de devletimize ciddi gelir kaybına neden olmaktadır. AKP'nin kaçakçılıkla mücadele genel eylem planının başarısızlığı düşünüldüğünde, özel olarak çay kaçakçılığının önüne geçilmesini hedefleyen girişimlere de ihtiyaç vardır. Hükümetin böyle bir hazırlığı var mıdır?

SORU 3) Toplam fabrika sayısı, ülkemizde 276'dır. Çay kur'un üretim kapasitesi 6 700 ton, özel sektörün ise 8700 tondur. Özel sektör yatırımları da çay piyasasında önemli bir yer edinebilmiştir. Fakat ziraat odalarından yapılan açıklamalarda özel sektörde faaliyet gösteren bazı firmaların da çay kaçakçılığına prim verdiğini, kaçak çayın ucuz olması, maliyetin düşmesi nedeniyle kaçak çay işlendiğini iddia edilmektedir. Kaçakçılığın önüne geçmek üzere, bu iddiaların üzerine gidilmiş midir, kaçak olarak yurda sokulan çayın işlenip piyasaya sürülmesini engellemek üzere ne tür düzenlemeler yapılmıştır?

CEVAP 2-3) Kaçak olarak yurda sokulan çayın işlenip piyasaya sürülmesini engellemek için ilgili devlet kurumlarımız meri kanunlar çerçevesinde çalışmalarını yürütmektedir.

SORU 4) ÇAYKUR Genel Müdürü Ekrem Yüce, 2005 çay taban fiyatlarını açıklarken fiyatların düşük olduğunu kabul etmiş, fiyatlardaki düşüşü de dünyadaki çay taban fiyatlarının düşüklüğü ile açıklamıştı. Sayın Yüce'nin belirttiğine göre dünyada çayın işçilik maliyeti çok düşük ve bu da çay fiyatlarına yansıyor. Türkiye de dünyadaki taban fiyatlara göre ayarlama yapmak zorunda kalıyor. Peki, AKP hükümeti, yerli çay üreticisine maliyetleri düşürüp, dünyadaki denkleriyle rekabet edebilmesi için imkân tanımış mıdır? Bu anlamıyla haksız rekabetin veya yersiz mukayeselerin önüne geçilmiş midir?

CEVAP 4) Ülkemizde çay üretim maliyetini düşürmek ve uluslar arası piyasada rekabet edebilmesini sağlamak amacıyla 2003 yılından itibaren yaş çay taban fiyatının yanında ek olarak üreticilerimize Destekleme Primi ödenmesi uygulamasına başlanmıştır.

SORU 5) 1980'den beri yaş çay taban fiyatı şeker fiyatına paralel olarak tespit edilmiş, çayın taban fiyatı geri kalmıştır. Son 30 yıldır çay üreticisinin zarara uğratıldığı apaçık ortadadır. Son üç yılda çay taban fiyatında yapılan düzenlemeler bu zararın ne kadarını telafi etmeye yetmektedir. AKP çay üreticisine seçim zamanı verdiği sözü tutmuş mudur, zarar tümüyle telafi edilmiş midir?

CEVAP 5) 2003 yılından beri yaş çay taban fiyatında yapılan artışlar her zaman yıllık enflasyon oranının çok üzerinde olmuştur. Son dört yılda yaş çay taban fiyatında yapılan düzenlemeler ile üreticilerimizin 1980 yılından beri kayıpları önemli oranda karşılanmıştır.